

ATENȚIE, VIPERE

În zona montană și piemontană a județului nostru se întâlnește frecvent vipera comună (*Vipera berus berus*) sau vipera neagră, acestea fiind specii de reptile veninoase de la noi din țară.

Specia se recunoaște după talia mijlocie-mică avînd o lungime de maxim 50-70 cm. Culoarea diferă în funcție de habitat. Astfel, în regiunile de munte masculii au de obicei culoarea cenușie sau brun-cenușie deschis cu pete negre sau gri închis pe spate și cu abdomenul galben-purpuriu. Femelele sunt cafenii, cafenii-închis cu pete brune. În ceea ce privește desenul de pe spate acesta este foarte variat. Cel mai întâlnit desen este cel cu o bandă în zig-zag mărginită lateral de un șir de pete întunecate. Abdomenul este cenușiu punctat lateral cu pete albe sau gri.

Capul este scurt și turtit, triunghiular și prezintă două pete negre dispuse astfel încît formează un V sau un X iar coada este în general de culoare galbenă sau roșiatică și este scurtă. Pupila este verticală.

Foarte frecvent se întâlnesc și exemplare complet negre (mutante melanice). Spatele are un aspect catifelat, iar abdomenul este de culoarea ardezii. Nu prezintă desen dorsal, fapt prin care adesea acestea sunt confundate de turiști cu alte specii de șerpi.

MEDIUL DE VIAȚĂ

Această specie este întâlnită de obicei în zonele stîncoase (în special pe roci eruptive sau calcaroase), în etajul pădurilor de fag, în pădurile de amestec ale fagului cu rășinoasele, păduri de molid, jnepenișuri, stîncării subalpine dar se întâlnește și în apropierea apelor. Se urcă cu ușurință pe ramurile inferioare ale

copacilor în special pentru a se încălzi motiv pentru care dimineața nu este foarte activă. După-amiaza se ascunde sub pietre sau frunziș. La noi este un element montan obișnuit care poate ajunge pînă la 2000 m altitudine.

Preferă marginile de pădure, zonele cu defrișări și vegetație abundentă, poienile și zonele cu arbuști, versanții stîncoși, cariere de piatră, MARGINILE DE DRUMURI ȘI POTECLI.

COMPORAMENT

Ieșirea din hibernare se produce la sfîrșitul lunii martie și începutul lui aprilie iar începerea hibernării are loc în luna octombrie. Locurile de hibernare sunt reprezentate de galerii subterane, scorburi adînci sau tufișuri stîncoase.

În perioada activă viperele sunt fidele locului de trai ales, fiecare dintre ele avînd propriul teritoriu de vîntoare. Se adăostesc sub arbori doboiți, între rădăcinile arborilor rasturnați de vînt, în galeriile rozătoarelor sau fisuri stîncoase.

Viperele sunt în general active ziua și în amurg. Dimineața ies din ascunzătoare înainte ca soarele să încălzească mediul și se tîrăsc spre locul unde obișnuiesc să stea, încolăcindu-se sub forma de inele sau de S-uri. În perioada de caniculă și în zilele ploioase stă ascunsă. Cînd vremea este noroasă este deosebit de agresivă.

Hrana lor constă în special din mamifere mici, care sunt omorîte de veninul injectat prin mușcătură. Cu mici excepții, viperele sunt animale vivipare (nasc pui vii) și dau naștere la 5-18 pui în august-septembrie.

La apropierea omului vipera se ascunde, dar dacă este surprinsă prea aproape sau întăritată, se încolăcește și reacționează rapid, mușcătura fiind uneori mortală.

SIMPTOMUL MUȘCĂTURII

Veninul produs de glande este de obicei hemotoxic la vipere, adică atacă hemoglobinele, sistemul circulator și distruge țesutul, provocînd necroză și cangrenă.

Simptomul principal care apare imediat după ce o persoană a fost mușcată de o viperă este șocul, manifestat ca orice șoc anafilactic, dar acesta poate apărea și la mușcătura unui șarpe fără venin... În cazuri extreme poate apărea semiconștiența, tegumente reci și palide, puls slab, filiform, tahipnee. Dintre simptomele generale, sunt de menționat transpirațiile, greața, voma, dureri abdominale, diareea și tendințe de necrozare rapidă în jurul plăgii.

SFATUL NOSTRU...

- Dacă vă deplasați prin zone cu iarbă înaltă și pietre, folosiți-vă de un băț cu care să "măturați" suprafața dinaintea voastră pentru a speria șerpii aflați în preajmă.
- Purtați mereu încălțăminte adecvată (bocanci, ghete înalte), evitând sandalele sau pantofii sport.
- Purtați pantaloni lungi care să acopere bocancul.
- Evitați desigurile, zonele abrupte, zonele cu arbori căzuți, mlaștinele, găurile adânci din pământ sau fisurile în stâncă.
- Culegerea fructelor de pădure trebuie să se facă cu precauție.
- Dacă v-a surprins o viperă foarte aproape, încercați să evitați mișcările foarte bruște și retrageți-vă ușor, menținând contactul vizual.

PRIMUL AJUTOR

- În primul rând păstrați-vă calmul.
- Cereți ajutor personalului specializat, apălați numerele de urgență.
- Evitați mișcările pentru a evita răspândirea veninului în sistemul circulator.
- Până la sosirea echipelor de intervenție, scoateți-vă bijuteriile, ceasul sau hainele prea strânse din jurul mușcăturii, înainte ca zona să se umfle.
- Dacă personalul de intervenție întârzie mai mult de 30 de minute, legați un garou la 5 cm deasupra răniei urmînd să-l slăbiți ușor după 10 minute.
- Imobilizați zona mușcată.
- **NU ÎNCERCAȚI SĂ ASPIRAȚI VENINUL CU GURA!**
- **NU LUAȚI NICI UN MEDICAMENT FĂRĂ ACORDUL PERSONALULUI SPECIALIZAT!**

În orice situație nu ezitați să alertați sau să cereți sfatul salvatorilor montani!

Numere de telefon pentru urgențe:

112 – Dispeceratul pentru Situații de Urgență

0726 686789 – Serviciul Public Județean Salvamont.

Direcția de Sănătate Publică – Compartiment Promovarea Sănătății

Aria de raspindire a viperei:

